

Plani in problemi

Delovne organizacije občine Cerknica so že sprejele plane za letošnje leto. Da bi se seznanili z gospodarskimi načrti, smo sklenili, da bomo posvečali več pozornosti planom in njihovi realizaciji po posameznih kolektivih. Tokrat

150 pitancev iz proizvodnje naših živinorjskih obratov. Mleko prodajamo podjetju »Ljubljanske mlekarne« iz Ljubljane za predelavo različnih mlečnih proizvodov. Tako smo prodali lani 349.000 litrov mleka, letos pa ga

jonov dinarjev, od tega predstavljajo glavne postavke: 200 milijonov dinarjev od prodaje gozdnih sortimentov, 37 milijonov lastna primoprodaja, 11 milijonov usluge strojnega parka in 4 milijone usluge mehanične delavnice.

Naša kmetijska proizvodnja predvideva še vrsto novih investicijskih vlaganj. V letošnjem letu smo namenili investirati 12.500.000 dinarjev.

Osnovno investicijo predstavlja adaptacija tipskega hleva v Markovcu v vrednosti 5 milijonov dinarjev in priprave elaborata ter začetna dela pri gradnji remize za strojni park v znesku 3 milijone dinarjev. Nabaviti nameravamo polavtomatski sadilec krompirja v vrednosti 1.600.000 din in stiskalnice za seno za 900.000 din. Preostala dva milijona smo planirali za odkup zmlje in arondacijske stroške. Lastna sredstva nam dovoljujejo le 4 milijone za investicije, ostalo pa bomo skušali dobiti pri občinskem investicijskem skladu in preko natečajev, kot je bilo predvideno na eni izmed zadružnih sej Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo pri ObLO Cerknica. Eden glavnih problemov, ki nas bo oviral pri našem delu, je prav gotovo sezonska delovna sila. Ne moremo si je zagotoviti, da bi nam pomagala pri pravočasnem spravljanju kvalitetne hrane. Za živino, ki je v naših hlevih, ne moremo zagotoviti vse potrebne hrane in stelje iz lastnih površin. Tako smo kupili lani okrog 350.000 kg sena in 150.000 kg stelje. Razen tega imamo še druge težave: stanovanjsko stisko, potrebni so seniki, pro-

Vinko Turšič

stori za spravljanje strojnega parka in drugo. Mislim, da so naši plani dovolj realni ter jih bomo z intenzivnim delom dosegli in verjetno tudi presegli.

**O DELOVNI ORGANIZACIJI
»GABER« STARI TRG NAM NA
NAŠA VPRAŠANJA POSREDUJE
ODGOVORE DIREKTOR
VINKO TURŠIČ**

Proizvodni plan in plan realizacije se vrednostno ujemata. Predvidevamo, da bomo dosegli realizacijo v višini 360 milijonov dinarjev, medtem ko je znašala lanska realizacija 300 milijonov din. Proizvajamo za domače tržišče. Tako bomo napravili okrog 6000 garnitur kuhinjskega pohištva v vrednosti 300 milijonov din, 20 tisoč kosov plošč za hladilnike v znesku 50 milijonov din.

Preostalih 10 milijonov pa predstavljajo usluge družbenemu (Nadaljevanje na 2. strani)

Jože Mlakar

smo se ustavili pri dveh organizacijah v Loški dolini in se zanimali predvsem za proizvodne načrte, plane realizacije in nekatere probleme, ki bodo spremljali delo proizvajalcev pri izvršitvi postavljenih nalog. Obema predsednikoma delovnih organizacij KZ Stari trg in Gaber Stari trg, smo stavili dvojno vprašanje:

1. Vaši plani za leto 1963?
2. Težave?

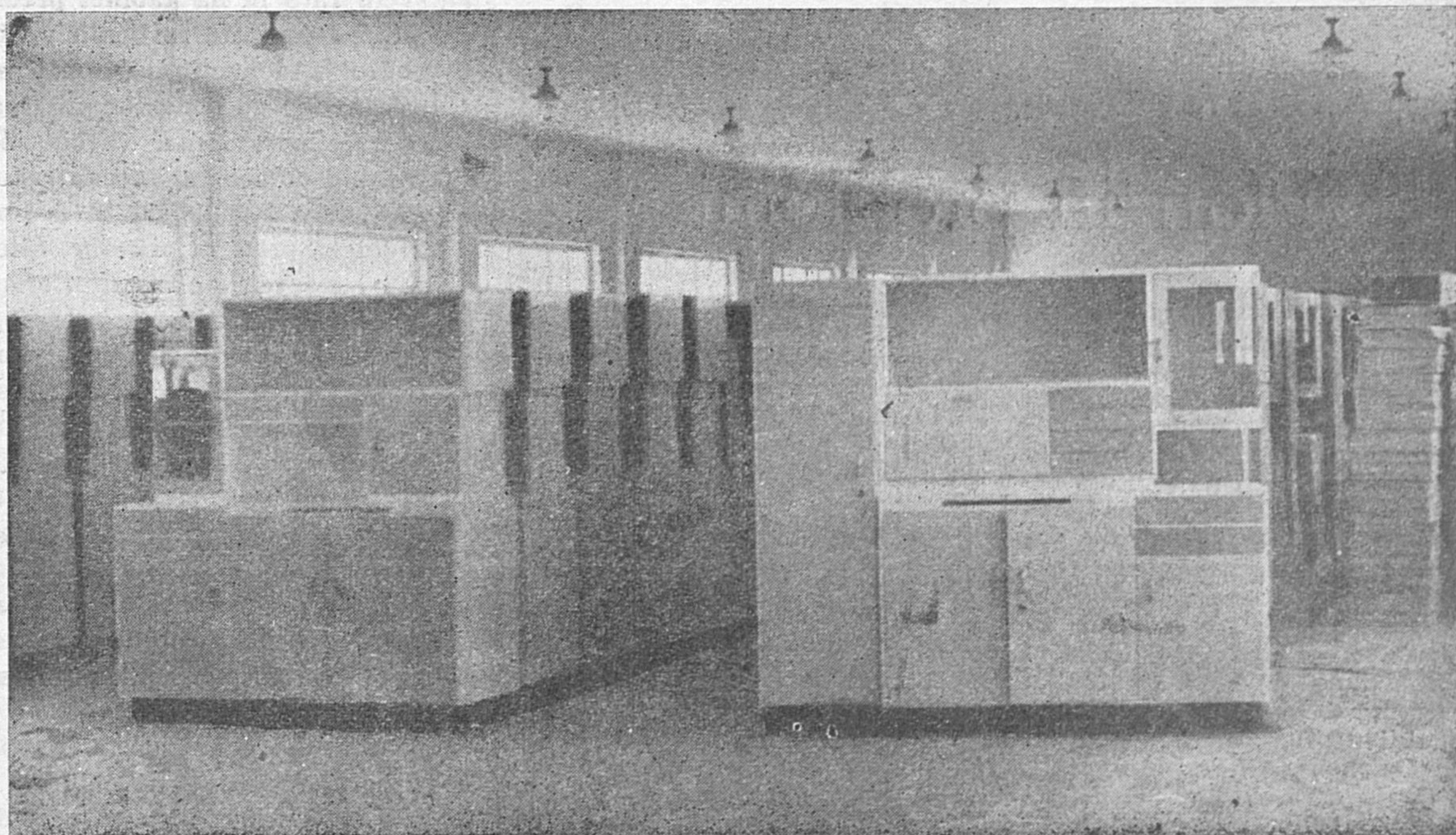
Za KZ Stari trg odgovarja upravnik Jože Mlakar:

Vrednost kmetijske proizvodnje obsega v letošnjem gospodarskem načrtu 37.700.000 din ali za okrog 6 milijonov dinarjev več kot jo ocenjujemo za preteklo leto. Od skupne vrednosti proizvodnje odpade na kmetijstvo 15 milijonov in na živinorejo 22.700.000 din. Naša zadruga ima po realizaciji zemljišč 1180 ha kmetijskih površin. Od tega odpade na obdelovalno zemljo 288 ha, 200 ha imamo gozda, 300 ha pašnikov, ostalo pa je nerodovitna površina. Z arondacijo nameravamo pridobiti letos še okrog 50 ha obdelovalne zemlje in okrog 80 ha zemlje na področju Cerkniskega jezera za pridobivanje stelje. 295 glav živine polni sedaj naše hleve. Največ je krav molznic 143 glav, 79 glav je pitancev in 73 glav mlade govedi. Živine ne nameravamo nabavljati, ker računamo na lastni prirastek.

Pitanci gredo v izvoz. Skupaj s kooperanti — zasebnimi kmetovalci smo prodali lani 350 glav goveda. V tej številki je zajetih

bomo vnovčili okrog 400.000 litrov. Navedeno količino bomo dosegli skupaj s privatnimi kmetovalci. Lastna proizvodnja mleka se bo gibala okrog 298.000 litrov. Od tega bomo porabili 54.000 litrov mleka za reprodukcijo, ostalo pa bomo dali na trg.

Plan realizacije znaša 330 mili-

Klasično kuhinjsko pohištvo je osnovni in najdonosnejši izdelek podjetja GABER iz Starega trga

FRANC POPIT na obisku

Dne 25. I. je obiskal Cerknico sekretar OKZK Ljubljana tov. Franc Popit. V razgovoru s sekretarjem OKZK Cerknica tov. Tonetom Kraševcem se je zanimal predvsem za razvoj gospodarstva v zadnjem obdobju in o nadaljnjih načrtih za gospodarski napredek občin. Nekaj časa se je zadržal pri ogledu nekaterih objektov. Med drugimi si je ogledal tudi novo trgovsko hišo v Cerknici.

Že vsak 17. občan motoriziran

Število motornih vozil iz leta v leto narašča. Še posebno pa se to pozna v preteklem letu, saj je bilo na področju občine na novo registriranih 61 osebnih avtomobilov in 66 motornih koles. Tako je na našem področju 175 osebnih avtomobilov in 279 motornih koles, če pa prištejemo zraven še ostala motorna vozila, je vseh skupaj že 553. Tu niso všteti mopedi, katerih pa je približno 250. Če razdelimo vsa motorna vozila na prebivalstvo občine, vidimo, da pride na vsakih 17 prebivalcev eno motorno vozilo. V primerjavi z letom 1950 se je število motornih vozil povečalo desetkratno. Danes je že 631 oseb, ki imajo izpit za voznika amaterja, 98 je poklicnih voznikov in 61 traktoristov.

Samo v lanskem letu je opravilo vozniške izpite 222 amaterjev. Te številke nam povedo, da se bo število motornih vozil v bližnji prihodnosti še precej povečalo, če ob tem upoštevamo še veliko interesentov, ki želijo opraviti izpit za voznika amaterja. S povečanjem motorizacije pa je problem prometna vzgoja. Tu so že nekaj napravili med šolsko mladino, vendar bodo morala avto-moto društva za prometno varnost v bodoče bolj sistematično vzgajati ljudi in jih seznanjati z osnovami prometne vzgoje. Le na tak način se bodo lahko zmanjšale številne prometne nesreče na naših cestah.

TaF

Komu koristi

Prostovoljno gasilsko društvo v Starem trgu ima svoj gasilski dom. Pred nekaj leti pa so notranje prostore pregradili oziroma prezidali tako, da en prostor sedaj uporablja KZ Loška dolina in ima v njem spravljenih 5 traktorjev. Traktorje pa ima kmetijska zadruga spravljen le začasno, ker nima svojih skladišč in imajo del strojnega parka pravzaprav pod kapom. Letos so planirali 2 milijona dinarjev za pripravo načrtov in začetna dela za remizo. Gasil-

sko društvo je poslalo 6. 12. 1962 kmetijski zadrugi dopis št. 32/62, v katerem zadrugi odpoveduje. Izselitveni rok je postavljen do 1. 2. 1963. Mislimo, da bi napravili s tem veliko gospodarsko škodo, če bi stroje postavili na cesto. KZ je imela že nekaj let spravljen stroje v gasilskem domu, pa naj jih ima še leto ali dve, da si zgradi svoje prostore. Zato se upravičeno sprašujemo: Komu koristi to prerekanje?

Slavko Berglez

Plan in problemi

(Nadaljevanje s 1. strani)

in privatnemu sektorju. Lanski plan realizacije je znašal 240 milijonov dinarjev in smo ga presegli kar za 60 milijonov. Morda kdo misli, da gre pri tem za napako planiranje. Plan za leto 1962 smo napravili na podlagi realizacije iz leta 1961 in na podlagi istega števila zaposlenih kot v letu 1961. Vzrok povečane realizacije je predvsem večja produktivnost, delno pa tudi kooperacija s tovarno »Brest«, od katere dobivamo dele za kuhinjsko pohištvo. V skladu s povečano produktivnostjo naraščajo tudi osebni dohodki, ki se gibljejo v povprečju od 22 do 26.000 dinarjev. Po pravilniku o razdeljevanju čistega dohodka je razmerje med skladi: 85 % osebnega dohodka in 15 % skladi. Računamo, da

bomo za preteklo leto odstotek razdelitve čistega dohodka na sklade povečali na 21 %.

Največ sredstev, namenjenih za investicije, bomo vložili v dograditev proizvodne hale in družbeni standard. Tako bomo dokončno uredili obrat družbene prehrane, sanitarije in garderobe. Financiranje gradenj bomo pokrili iz lastnih sredstev. Indirektno pa izdelujemo za izvoz polizdelke, ki jih uporabljajo za proizvodnjo Himo hladilnikov.

Težave imamo z obratnimi sredstvi, ki nam jih primanjkuje. Ta sredstva povečujemo le iz lastnih zmogljivosti. Do letos smo imeli precej skrbi tudi z družbeno prehrano, kar pa je zadovoljivo rešeno, saj od januarja dobivajo delavci enolončnico po vsakomur dostopnih cenah.

LT

Obračun borcev v Loški dolini

PRED KRATKIM JE BIL V KINODVORANI V STAREM TRGU PRI LOŽU REDNI LETNI OBČNI ZBOR KRAJEVNEGA ODBORA ZB LOŠKA DOLINA.

Kljub slabemu vremenu se je na občnem zboru zbralo nad 200 borcev. Iz poročila predsednika je bilo razvidno, da šteje organizacija ZB 516 članov in je v preteklem letu zelo uspešno delovala. Tako so v letu 1962 uredili grobišča v Viševku in Ložu ter postavili spomenike. Sredstva so prispevali: okrajni odbor ZB Ljubljana 350.000 din, Občinski ljudski odbor Cerknica 1.000.000 dinarjev, sami člani pa so nabrali z nabilno akcijo lesa nad 1.500.000 din. Ureditev obeh grobišč pa je veljala nad 2 milijona dinarjev.

Komisija za priznanje delovne dobe je rešila 51 prošenj in jih poslala v nadaljnji postopek. Poleg tega so člani ZB v preteklem letu kupili svoj prapor, organizirali praznovanje 4. in 22. julija, organizirali pogrebe treh borcev ter opravili nad 1000 prostovoljnih delovnih ur pri ureditvi grobišč, pri spomeniku na Ulaki, kakor tudi pri ureditvi poti k spomeniku. Pod svojim okriljem ima organizacija ZB tudi muzej NOB v Ložu. Vendar bi bilo potrebno poživiti delo komisije za opis zgodovinskih dogodkov in pri zbiranju dokumentov iz NOB, kajti le na ta način se bo muzej izpopolnjeval. Muzej NOB v Ložu naj bi bil v okviru Notranjske, ne samo za področje Loške doline. Zato bi bilo potrebno stopiti v stik tudi z drugimi organizacijami ZB na področju sosednjih občin. Napraviti bi bilo treba tudi spisek otrok padlih borcev, v kolikor jih še ni pri kruhu in se povezati s

kadrovsko komisijo pri občinskem ljudskem odboru. Potrebno bi bilo imenovati tudi komisijo, da bi pregledala stanje borcev po podjetjih, njihova delovna mesta, kvalifikacijo itd., kar še posebno velja za borce, ki so pred upokojitvijo.

V Loški dolini je 29 članov ZB, ki bi bili upravičeni do priznavalnine, vendar pa je to vezano na oddajo zemlje. Zato so predlagali, naj bi bodoči odbor te člane poklical na razgovor. V vasi Babna polica so vsi starši šoloobveznih otrok člani ZB. Ti otroci hodijo v šolo 7 kilometrov daleč. Zanje bi bilo potrebno urediti prevoz. To so jim že obljubili.

Na občnem zboru so ugotovili, da je potreben nov rešilni avtomobil, katerega naj bi imela zdravstvena postaja Stari trg.

Končno so izvolili 12 članov v upravni in 3 v nadzorni odbor ter 19 delegatov za občinsko konferenco ZB.

Slavko Berglez

Prireditve v letu 1962

V preteklem letu je bilo na področju občine 111 različnih športnih, kulturnih in zabavnih prireditev. Če upoštevamo, da je v občini 86 različnih društev in organizacij, je število prireditev premajhno, posebno malo pa je bilo športnih prireditev. V občini imamo štiri kinematografe, ki so imeli 824 proslav, predvajali pa so 432 filmov.

TaF

Prošnje in pritožbe naj rešujejo v komuni

V zadnjem času se državljani vedno bolj obračajo s prošnjami in pritožbami na urad za prošnje in pritožbe pri Izvršnem svetu LRS in na kabinet predsednika republike. V letu 1962 je bilo poslanih 16 različnih prošenj in pritožb. Pritožbe so bile s področja delovnih razmerij, socialnega zavarovanja, družbene zaščite ter gospodarske in finančne zadeve. Velika večina pritožb je upravičena. Vsebinsko kažejo pritožbe na to, da so z raznimi odločbami kršene zakonske in celo ustavne pravice državljanov. Republiški in zvezni organi ne morejo poznati konkretnega primera pritožbe, zato tudi vračajo te pritožbe in prošnje v reševanje občinskim organom. Nekateri državljani še vedno menijo, da rešujejo prošnje in pritožbe z vrha navzdol, temu pa ni tako. To lahko ugotovimo po tem, da vse prošnje in pritožbe vrnejo. Zaradi tega je sprejel občinski ljudski odbor na svoji zadnji seji sklep, da se odborna komisija za prošnje in pritožbe razširi in vsebinsko izpopolni svoje delo. Komisija šteje pet članov, od tega so trije odborniki in dva pravnik. Delo komisije je bilo do sedaj več ali manj samo na papirju. O pomenu in važnosti občinskih komisij za prošnje in pritožbe je govoril tudi predsednik republike v ljudski skupščini ob razpravah o predosnutku nove ustave. Občinska komisija bo najlažje odpravljala napake, ki so bile čestokrat plod samovolje in birokratskega formalizma, posameznikom pa lahko prizadeje veliko škodo. Komisija bo posredovala svoje mnenje tudi drugim organom, ki odločajo o stvareh in gredo mimo zakonov. Zasedala bo najmanj enkrat mesečno in bo reševala pritožbe takoj.

TaF

Misli ob občnem zboru »SVOBODE«

V četrtek, 27. 12. 1962 ob 18. uri je bil občni zbor DPD »Svobode« Loška dolina. Udeležba ni bila prevelika, vendar je bila debata živa kot še nikdar. Predsednik društva tov. Lado Furlani je izčrpno poročal o delu društva kot celote in o delu posameznih sekcij. Prikazal je njihove dobre in slabe strani. Knjižnica je delala dobro razen v zimskih dneh, ker v nezakurjeni sobi ni nihče dolžan zmrzovati. Potrebno bo to urediti. Kino je kot samostojna finančna enota v društvu delal dobro, zaželeno bi bila le boljša izbira filmov. Šahovska sekcija je začela dobro z delom, vendar je potem popustila. Upamo, da bo v bodoče delo sekcije vendar zaživelo, saj je zanimanje za šah zelo veliko. Pevski zbor je bil vse leto agilen, sodeloval je pri vseh proslavah in je priredil dva samostojna koncerta. Želimo le, da bi se vključilo več mladine v pevski zbor. Dramska sekcija je bila tudi zelo aktivna, vendar bi bila lahko še bolj, če bi imela več možnosti. Kadra je dovolj, tudi za režiserje še ni taka stiska in vse bi šlo, samo oder imamo najmanjši v Sloveniji. Saj je nekoč celo »Pavliha« pisal o tem. Oder in ostali prostori so vzrok, da dramska sekcija ne zaživi tako, kot bi morala. Če režiser ne ve, kje bodo lahko zvečer vaje za igro, če ne ve, kam bo spravil kulise in ostali pribor, da se ne uničuje, če ne veš, kje se boš šminkal in preoblačil za igro, če ne moreš napraviti scene tako kakor bi rad in še polno takih »če« bi lahko napisal, je res težko delati.

Največ govora na občnem zboru je bilo ravno o tem. Pravzaprav govore o tem že vsa leta nazaj, vendar se vse ne premakne na-

prej. Povsod, koder hodiš po naši Notranjski, imajo odre, dvorane, stranske prostore, bolj ali manj urejene. Zaslužili pa bi jih najbolj v Loški dolini, ker je tu življenje najbolj razgibano na Notranjskem.

Začel sem premišljevali, kdaj bo prišel čas, da bodo v dolini začeli zidati prosvetni dom ali pa vsaj, da bi obnovili starega. Saj to ne bi bilo nemogoče. In tudi stroški ne bi bili tako veliki, da tega ne bi zmogli. Izvoljena je bila sicer komisija za adaptacijo doma, toda če ne bo zanimanja pri odgovornih, se ne bo premaknilo z mrtve točke.

Dajmo, potrudimo se, z združenimi močmi bomo to dosegli. Vsak po svojih močeh naj bi prispeval h graditvi oziroma adaptaciji doma. Odgovorne pa prosim v imenu vseh, ki jim je kulturno življenje pri srcu, v imenu vseh, ki bi se radi kulturno izživljali v vseh sekcijah društva, da se zavzamejo in nas podprejo v denarnih težavah. Le blagajniško poročilo je bilo skromno, zelo skromno.

Te misli in želje so se mi porajale na poti proti domu z občnega zbora. Ko bo prihodnji občni zbor društva, naj bi predsednik v

svojem poročilu povedal veselo novico, da je dom popravljen ali pa vsaj da so ga začeli popravljati.

Upajmo, da se nam bo ta želja izpolnila. Član »Svobode«
Ravšelj Franc
Viševšek, p. Stari trg

V januarju je izobraževalni center organiziral seminar za člane organov upravljanja v podjetju. Seminar je trajal po 6 ur na dan, udeleževalo pa se ga je povprečno 36 slušateljev. Na seminarju, ki je bil prilagojen potrebam našega podjetja, smo predelali 10 tem. Predavatelji pa so bili priznani ekonomisti in pravniki Delavske univerze »Boris Kidrič« iz Ljubljane.

To je bil prvi tovrstni seminar v našem podjetju. Proti pričakovanju je zelo dobro uspel in si podobnih seminarjev člani organov upravljanja še želijo. Ob koncu seminarja so tudi testirali in anketirali. — Na sliki: del slušateljev seminarja v klubskih prostorih pod kino dvorano v Starem trgu

Skrb za borce in invalide NOV

Z ustanovitvijo referata za zadeve invalidov in borcev NOV pri obč. LO smo v preteklem letu intenzivno začeli reševati problematiko tega področja. Pri tem referentu vlagajo prošnje za izredno upokožitev tiste osebe, ki jim je priznana dvojna doba med NOB, nimajo pa drugih pogojev za upo-

kožitev v letu 1962 osem, od teh so bile rešene štiri. Prošnje rešuje zvezni izvršni svet. Vedno več prošenj prihaja tudi za priznavalnino, ki znaša od 4000 do 8000 dinarjev. Priznavalnino dobijo aktivisti NOB, ki nimajo drugih pogojev za upokožitev in so socialno ogroženi. Takih oseb je 59. Priča-

kujemo pa, da jih bo še več, predvsem tistih, ki bodo oddali zemljo in gozdove družbi. Dostikrat se ljudje sprašujejo, zakaj tako dolgo rešujejo prošnje ali pa so te celo zavrnjene. Tega so krivi največkrat prosilci sami, ker niso dostavili vseh dokumentov. Precej je tudi takih primerov, da so za priče predlagani ljudje, ki nimajo priznanega dvojnega štetja med NOB, kakor je določeno po predpisih, sicer je priča neveljavna.

Da bi bilo delo referata olajšano in da ne bi prihajalo do nepotrebne kritike, naj si prosilci v bodoče pravočasno preskrbijo vse dokumente in navedejo take priče, ki jim je priznana dvojno štetje.

Številke, ki veliko povedo

Socialnemu skrbstvu in varstvu je bilo posvečeno veliko skrbi, kar je razvidno iz izdatkov, ki jih družba daje v te namene. V letu 1962 je bilo izdanih za 60 starih in onemoglih oseb 2.502.000 din. V socialnih zavodih je 26 oseb, za katere so plačali v preteklem letu 4.477.000 dinarjev, v raznih zavodih je 17 otrok, ki so defektni in so zanje plačali 4.352.000 din, za 11 umobolnih oseb so izplačali 5.600.000 din, za zdravstvene storitve socialno ogroženih je bilo potrošeno 3.023.000 dinarjev, za razne podpore so izplačali 2 milijona 200.000 din. Vsa ta sredstva so bila izplačana iz občinskega proračuna.

»GLAS NOTRANJSKE«

izhaja mesečno — izdaja ga Obč. odbor SZDL Cerknica — Ureja uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Danilo Mlinar — Člani uredništva: Slavko Brglez, Franc Tavželj, Dane Mazi in Milan Strle — Tehn. urednik: Janko Novak — Korektor: Sonja Vrebec — Tisk: ČZP »Kočevski tisk« Kočevje — Letna naročnina 240 din — Rokopisov in risb ne vračamo

Več pozornosti turizmu

Komisija za turizem pri svetu za blagovni promet je analizirala stanje turizma ter dala smernice, kako naj se v letošnjem letu začne reševati posamezne probleme tega področja, kajti znano je, da turizem pri nas lahko ustvari precejšnja sredstva in postane v bodočnosti važna panoga našega gospodarstva. V letošnjem letu bodo nadaljevali gradnjo planinske koče na Slivnici. Do objekta bo speljana tudi avtomobilska cesta iz Cerknice mimo rBezja, priključila se bo že zgrajeni cesti. Prvega maja letos bo odprt v Rakovem Škocjanu turistični objekt, kar bo nedvomno velika pridobitev za razvoj turizma. Prav tako bodo letos dogradili kopališče v Cerknici, uredili okolico ter postavili bife. Da bi turizem v občini dobil širši razmah, bodo pripravili načrte za ureditev bivšega hotela »Jelen« v Pudobu in njene okolice. Že v letošnjem letu pa bodo omogočili turistom ogled snežniškega gradu. Vzporedno s tem bodo pripravili tudi načrte za ureditev Križne jame do prvega jezera. Da bi omogočili turistom boljši dostop do Cerknškega jezera in vasi Otoka, bodo adaptirali lese na mostova. Tako bodo vozili k jezeru lahko avtomobili in celo avtobusi. Turisti, ki bodo prihajali na jezero, bodo v letošnjem letu postreženi v bifejih, ki bodo postavljeni ob jezeru. Komisija za turizem misli, da je treba našte stvari čimprej realizirati in

končno postaviti osnove za nadaljnji razvoj. Za izvedbo tega programa so zadolžena turistična društva, gostinska podjetja in krajevne skupnosti ob pomoči občinskega ljudskega odbora.

Preveč bogata letina

Pri ObLO dela že od leta 1955 sodnik za prekrške. Vsako leto se najde tudi na našem področju zanj veliko dela, ki ga opravlja v Cerknici in tudi v Starem trgu. V letu 1962 je bilo izdanih kar 798 pravnomočnih odločb. Z denarno kaznijo je bilo kaznovanih 732 oseb, z zaporno kaznijo 6 in z ukorom 60 oseb. Največ prekrškov je bilo napravljenih v cestnem prometu 346, slede prekrški zoper javni red in mir 289, 85 prekrškov so napravili vozniki motornih vozil itd. Tudi število gospodarskih prekrškov je razmeroma visoko, saj je bilo kaznovanih kar 37 oseb. Globa znaša v lanskem letu 1.689.750 din. Denar so dobili skladi: 773.750 din republiški sklad za socialne ustanove in 916.000 din sklad za ceste. Organi tržne inšpekcije so kaznovali 10 podjetij v znesku 46.000 din in 14 oseb z 26.009 din. 14 oseb je kaznovala tudi sanitarna inšpekcija v znesku 7.000 din. Kaže, da so ostale inšpekcije pozabile na svojo dolžnost.

Največ preglavic je imel sodnik za prekrške s sezonskimi delavci,

ki so kačili javni red in mir. Ti često po ugotovljenem prekršku izginejo iz naših krajev in jih morajo iskati. Kakih večjih izgre-dov sicer ni bilo, kaznovani so bili predvsem na račun kaljenja nočnega miru ter nedostojnega vedenja. Med cestnoprometnimi prekrški, ki jih je največ, prednjačijo vožnje s kolesi in vprežnimi vozili v nočnih urah brez luči. Precej je porastlo število kaznovanih vinjenih voznikov. Kar 45 voznikom je bilo treba seči v žep, hkrati pa prepovedati vožnjo od 1 do 3 mesecev na naših cestah.

Prekrški s področja gospodarstva so bili storjeni predvsem v gozdovih, ker so sekali brez dovoljenja.

Med drugimi je obravnaval sodnik za prekrške tudi 11 prestopkov mladoletnikov, ki so bili kaznovani vpricho staršev z opomini.

Tak je izkupiček preteklega leta pri sodniku za prekrške. Upajmo, da bodo prejeli letos skladi manj nepotrebnih izdatkov državljanov.

MLADO POKOLENJE

Namesto uvoda

Na željo občinskega komiteja LMS Cerknica uvajamo s to številko novo rubriko za naše mlade bralce. Posebni uredniški odbor, ki bo delal pri komiteju, bo zbiral gradivo in objavljajl članke o dosežkih mladih proizvajalcev, pionirjev in cicibanov. Pisali bodo o stvareh, ki bodo zanimale prav gotovo širok krog mladih naročnikov našega lista. Če pa bo delo prepuščeno izključno uredniškemu odboru mladih, prav gotovo ne bomo želi zaželenih uspehov. Prav bi bilo, da se tudi vi oglasite iz vašega kraja, tovarne ali šole in prispevate svoj delež zares pestrim in vsebinskim izpopolnitvam naše strani. Včasih se bo prav gotovo zgodilo pri vas tudi kaj tako zanimivega, da bo potrebna morda tudi roka kakega našega sodelavca. Mogoče se bodo pojavile težave, problemi ali pa tudi zanimivosti, ki jih sami ne boste mogli opisati in spraviti pred objektiv. Takrat bomo prav gotovo tudi mi priskočili z veseljem na pomoč. Želimo, da nam razen prispevkov, ki lahko obsegajo vsa področja dejavnosti mladih ljudi, pošiljate tudi nasvete in pripombe k objavljenemu gradivu. Dopise lahko pošiljate na občinski komite LMS Cerknica ali pa kar na uredništvo lista.

Pridružujemo se željam mladih bralcev po uvedbi njihove strani v naš lokalni tisk s toplo željo, da bi imel uredniški odbor »MLADEGA POKOLENJA« srečno roko pri odbiranju gradiva in kvalitetni obdelavi uspehov mladega rodu.

Uredništvo

Delo in načrti mladinskega aktiva Rakek

Mladinski aktiv na Rakeku je dosegel v kratkem obdobju zelo lepe uspehe. Dosegli so tisto, kar so že vsi dolgo časa želeli — razumevanje in upoštevanje mladine.

Saj mladina ravno v sedanjem času, ko je tempo razvoja zelo nagel, potrebuje pomoči in razumevanja vseh tistih, ki delajo z njo. Razumeti moramo, da na mladini gradimo vse tisto, kar smo pridobili izkušenj od starejših.

Dela je mnogo. Uvedli smo novitete, ki jih v sedanji praksi še niso uporabljali. Naj omenim samo nekaj glavnih: Uvedli smo klubske večere. Organizacija je uspela in so zelo dobro obiskani.

Imeli smo že predavanja o filmski vzgoji, o jazzu, o predlogu osnutka statuta občine Cerknica.

Na klubskih večerih uvajajo poleg predavanj tudi debatne večere o najrazličnejših aktualnostih doma in po svetu, s področja zunanje in notranje politike, gospodarstva, kulture in telesne kulture. V programu imajo predavanja: Pomen telesne kulture v naši socialistični družbi, Turizem v naši komuni, Industrija v našem kraju, Pomen kmetijstva v naši občini. Uprizoriti mislijo tudi mladinsko igro, saj na ta način najlaže pridejo do tako potrebnih finančnih sredstev.

Najbolj razveseljivo je to, da mislijo uvesti tako dolgo pričakovani plesni tečaj, na katerem se bodo učili poleg standardnih plesov tudi novejši.

Po končanem tečaju pa bo plesni venček s tekmovanjem plesnih parov in družabnim večerom.

Važen predmet na plesnem tečaju bo vsekakor bonton, saj vidiš na naših plesiščih vse drugo, samo konkretnega odnosa do plesalk ne. Zelo dobro je, da mladinski aktiv sodeluje s KUD Rakek, ki mladini pomaga ne samo s predlogi, marveč tudi z dejanji. Po anketi, ki je bila izvedena pretekli mesec, vidimo, da najbolj zanimajo mladino:

kulturno - zabavne prireditve in telesno-vzgojno udejstvovanje. Rada pa bi se tudi čimbolj seznanila z domačo problematiko, turizmom, kmetijstvom, industrijo itd.

Problem naše mladinske organizacije pa je ta, da ne delamo z delavsko mladino. V mladinski aktiv na Rakeku je vključena pretežna večina učencev, dijakov ali študentov.

(Nadaljevanje na 5. strani)

MIHOVI

Tam na južni strani vasi Babno polje, skoraj tik ob robu gozda, je še med vojno stala prijazna starinska hišica z gospodarskim poslopjem. V tej hišici je prebivala družina Mihovih, kot se je to reklo po domače. Mihov oče je bil napreden človek. Prav tako je bila z naprednimi idejami prežeta vsa njegova družina. Kot pretežna večina moških iz vasi, tako je bil tudi Mihov oče izvrsten gozdni delavec, ki je desetletja delal v gozdovih doma in na tujem, da bi preskrbel svojo številno družino. Mihova družina je bila ena izmed prvih v Babnem polju, ki se je že leta 1941 pridružila osvobodilnemu boju in je neomajno stala na strani OF in partizanskih borcev do osvoboditve.

V povojnih letih pa so se tiho za vedno poslavljali člani te partizanske družine. Skoraj neopazno so odhajali drug za drugim: oče, mati, sin Tone in hčerka Marica. Vsi štirje so dobili zadnje domovanje na vaškem pokopališču, štirje, ki jim je sicer prizanesla vojna vihra, vendar so zaradi izčrpanosti in prestanega trpljenja prezgodaj legli v grob.

Septembrski dnevi leta 1942. Neke temne noči je rahlo potrkalo na vrata Mihove

hišice. »Kdo je?« se je v postelji oglasil Mihov oče, skoraj sedemdeset let star možakar. Prebudila se je tudi mati. »Jaz sem, Tone,« se je začulo pred vrati. »Tone je prišel,« se je razveselila mama. Oče pa je hitel odpirat. Vstopil je partizan s puško v roki, domači sin Tone, borec v Loškem odredu.

Bil je videti močno utrujen in zaskrbljen. V sobi je brlela petrolejka in mati se je sukala v kuhinji, da bi nasitila lačnega sina.

»Oče,« je po kratkem molku spregovoril Tone, »napadli smo Italijane in belogardiste v Loški dolini. Akcija je zelo uspela, fašisti pa bodo še dolgo pomnili. Tako smo zaprli usta belogardistom, ki so na vso moč trobili, da je partizanstvo uničeno in da se le redki potikajo po gozdovih. Sedaj pa so naše partizanske družine v veliki nevarnosti, kajti domači izdajalci se bodo skušali maščevati nad svojci,« je menil sin. »Moj bog, kakšne čase smo doživeli, kdaj bo konec tega gorja,« je zavzdihnila mati. »Štirideset jih leži v Vražjem vrtcu, pred kratkim smo jih devet na pol razpadlih prepeljali iz Jermendola, z Raba prihajajo vznemirljiva poročila, polovico vasi je požgane,« je tožil stari Mihov.

»Vse to nam bodo fašisti še drago plačali,« je odvrnil Tone. »Ne bo več dolgo, ko bomo pregnali fašistično in belogardistično svojat z naše zemlje. Potem bomo živeli v miru in si urejevali življenje tako, da nam bo najboljše,« je nadaljeval sin. Potem pa je odločno dejal: »Mama in

oče, kar hitro se odpravita, ker bosta šla z menoj v gozd. Prišel sem po vaju, ker vama grozi nevarnost. Iz Loške doline je že odšlo precej partizanskih družin v snežniško pogorje in tudi iz naše vasi bosta šli Blažkova mama in njena snaha Anica z obema otrokoma. Blizu Bele vode bomo za naše družine pripravili nekaj barak in tam boste v miru počakali svobode. Bolje in varneje bo tam za vas, kot pa če bi ostali tu v vasi in čakali, kdaj bodo prihrumeli fašisti in domači plačanci, da vaju ustrelje ali pa odvedejo v uničevalno taborišče, kjer bi umrla od glada in hudega.« V sobi je zavladala tišina, slišalo se je samo tiktakanje stare stenske ure, ki je že kdo ve koliko let merila čas.

»Če je tako, pa pojdiva! Ali ne, mati?« je presekala tišino glas Mihovega očeta. »Jaz se prav nič ne bojim življenja v gozdu, čeprav sem še star. Od mladih nog sem delal v gozdovih in moram reči, da sem dobršen del svojega življenja preživel v hosti. Bojim se le, kako bo z materjo, ki ni več trdnega zdravlja,« je povedal.

»Le nič se ne boj zame, stari,« je odvrnila mati. »Tudi jaz sem vajena težav in poznam življenje v gozdu. Ko te ni bilo doma, sem se morala sama ukvarjati z otroki, obdelovala sem našo nerodovitno zemljo, vlačila drva iz gozda in se mučila na žive in mrtve. Treba je bilo živeti in preskrbeti otrokom kruha in obleke, zakaj tvoj zaslužek ni zadostoval, da bi družina lahko brezskrbno živela,« je govorila.

Kakšno zabavo si želi mladina?

Nekateri starejši menijo: »Oh, kakšna je ta mladina! Samo plesala bi.« To velja morda za mladino v mestu, toda na deželi prav gotovo ne. Večkrat smo obiskali razne plesne ali plesne vaje, toda udeležba je bila zelo skromna.

O plesu in o marsičem drugem je pri občinskem komiteju razpravljala komisija za društveno aktivnost. Ta komisija naj bi vodila v povezavi z občinskim svetom za kulturno tribuno.

Pripravila si je program. Govoriti o enotnem občinskem programu je težko, kajti posamezni aktivni imajo različne možnosti. Vendar si je komisija sestavila takšen program, v katerem bodo sodelovali vsi aktivni.

Nekaj točk programa vam lahko razkrijem. V marcu bo oddaja »Spoznavaj svet in domovino«, v aprilu »Revija dramskih del«, v maju oddaja »Pokaži, kaj znaš«, v juniju shod mladine treh komun v Kamniku. Razpravljali smo tudi o plesu in prišli do zaključka, da naj ima vsak ples, ki ga priredimo, če hočemo, da bo mladega človeka privlačil, tudi program. Na plesu naj ne točijo alkoholnih pijač. Poleg tega bi

(Nadaljevanje s 4. strani)

Vemo pa, da prav delavska mladina potrebuje ne samo duševnega, temveč tudi telesnega razvedrila.

Zaradi tega mislimo navezati tesnejše stike z okoliškimi aktivni in z aktivni v podjetjih. Upam, da bo delo res uspelo in teklo, kot teče do sedaj.

J. M.

bilo potrebno ustanoviti še posebno komisijo za tisk in propagando. Njena naloga bi bila, objav-

Tudi mladina naj bi reševala gospodarske probleme

Pri občinskem komiteju LMS — Ceknica je formirana komisija za delavsko in družbeno samoupravljanje. Komisija ima izdelan program dela za leto 1963, katerega bo skušala s pomočjo mladinskih aktivov ter ostalih političnih in samoupravnih organov v gospodarskih organizacijah sistematično izvajati.

Naloga te komisije je: da skrbi za sistematično izobraževanje mladih v samoupravnih organih, da pomaga in sodeluje pri organizaciji proizvodnih konferenc v gospodarskih organizacijah ter da razpravlja in sodeluje pri reševanju problemov, ki se pojavljajo na področju gospodarstva.

Komisija je na eni svojih sej obravnavala najrazličnejše probleme mladih, ki se pojavljajo v delovnih kolektivih. Med drugim je bilo veliko govora o stanovanjskih problemih mladine, o moralni vzgoji mladih oz. njihovi zavesti in o odgovornosti posameznika kot proizvajalca in upravljalca na delovnem mestu.

Jasno nam mora biti to, da sama mladinska organizacija preko proizvodnih konferenc ne bo mogla rešiti vseh problemov, temveč bo morala to problematiko nakazovati organom delavskega samoupravljanja, pri tem pa bodo morali pomagati še vsi ostali,

ljati vse novice o delu mladih ljudi.

In še bi lahko pisal o našem programu, toda bolje je, da izpolnimo majhen program, kakor da o velikem samo govorimo in sanjamo.

T. C.

predvsem mladi člani samoupravnih organov, mladi člani ZK in mlada tehnična inteligenca.

Zaradi tega je komisija sprejela na svoji seji dva važnejša sklepa, ki ju bo morala realizirati do konca februarja 1963:

— Organizirati mora v vseh gospodarskih organizacijah proizvodne konference, na katerih naj mladi obravnavajo problematiko gospodarske organizacije, odnose itd.

— Tri članska komisija naj po vseh gospodarskih organizacijah razpravlja o mladini s predsedniki sindikalnih podružnic, sekretarji ZK, predsedniki DS in predsedniki mladinskih organizacij.

Posvetovali naj bi se tudi o tem, kako izboljšati delo mladinskih organizacij pri reševanju gospodarske problematike, kako urediti stanovanjske probleme mladih, kako izboljšati sodelovanje s političnimi organizacijami in samoupravnimi organi ter kako in na kakšen način dvigniti moralno raven naše mladine.

S tem bomo skušali doseči to, da bo ljudska mladina v komuni resnična tribuna mladih občanov in pobudnik najbolj progresivnih idej, ki naj jih povezuje s prizadevanjem vseh organizacij in samoupravnih organov.

MH

Mladinci v Loški dolini radi obiskujejo kinopredstave v Starem trgu. Predstava je po Novem letu iz objektivnih težav odpadla, mladinci pa so si privoščili zimsko razvedrilo. V večernih urah se je več mladincev dogovorilo, da bodo napravili sneženega moža. Tako je v pičlih treh urah zrasel v središču Starega trga nad 6 metrov visok sneženi mož, ki so ga naslednjega dne občudovali vaščani. Pogled nanj je slehernemu, četudi je bil slabe volje, vzbudil nasmeh

Na obzorju se je že svetlikala zarja, ko so trije obloženi ljudje zapustili hišico. Sin je zaklenil vrata in oddal ključ sestrin Marici, ki je živela z možem, upokojenim nadučiteljem, Božidarjem Šulerjem v vasi. Skupina partizanov z begunci-svojci se je vzpenjala po razritem kolo vozu čez Grape do Vrha in od tam naprej po cesti.

V bližini Bele vode, kjer je tekla stara jugoslovansko-italijanska meja, je v gozdu zraslo celo naselje. Borci Loškega odreda smo pripravili potrebno in uredili nekaj barak. V te se je vselilo kakih osemdeset starcev, žena in otrok. Bilo je to begunsko taborišče ali »civilni logor«, kot smo to naselje imenovali. Partizani smo se trudili, da bi beguncem pomagali pripraviti zaloge hrane za zimo. Ni minilo dolgo in že je bilo taborišče dobro založeno s krompirjem, koruzo, maščobo, mesom in drugimi prehranbenimi predmeti. V začetku decembra je naša enota zapustila snežniške gozdove. V taborišču so ostali le bolehní borci in straža. Sovražnik je kaj hitro začutil, da smo odšli v druge kraje, zato je izkoristil priliko. Močne sile Italijanov in belogardistov so stikale po snežniškem pogorju.

Deževen decembrski dan leta 1942 je bil. Lilo je kar curkoma. Begunci so se stiskali v barakah in mašili luknje, od koder je curljala voda. Tedaj, bilo je ob drugi uri popoldne, je zagrmelo. Sicer pa pri-

sluhimo pripovedovanju tovarišice Ane Mlakar: »Z menoj sta šla štiriletna hčerka Anica in poldrugo leto stari Jožek. Ni bilo dovolj, da sem izgubila moža Jožeta, aktivista OF, ki je padel pod streli fašističnih krvnikov v Vražjem vrtcu, tudi sama sem morala zapustiti dom in oditi v gozdove. Tisti dan sem že dopoldne slekla oba otroka in se pripravljala, da bi oprala njuno perilo.« Ob dveh popoldne je obiskala Anico svojo staro mater Skolastiko, ki je stanovala v drugi baraki. »Mama, mama, Italijani gredo!« je vsa zasopla in na smrt preplašena pritekla hčerkica. Začulo se je streljanje in preklinjanje. »V naglici sem pograbila otroka in zbežali smo v največjem naliwu.« je nadaljevala, »tedaj je padel tov. Avsec.«

Vsi premočeni in drgetajoči od mraza smo tavalí naokrog, da si rešimo golo življenje. Mračilo se je že in umikali smo se v dežju proti Milanovemu vrhu. V daljavi se je svetila luč. »Ali so tam fašisti?« nas je zaskrbelo. Tipali smo z največjo opreznostjo proti svetlobi. Nekaj tovarišev je šlo naprej, da bi ugotovili, kaj se skriva za lučjo. Mokri do kože in premraženi smo se kmalu zgnatli v majhno barako, v kateri je prebival begunec Pekov Frane iz Prezida. Ta je vzel v gozdove družino in žena je držala v naročju komaj štirinajst dni starega otroka, ki ga je rodila v kolibi. Ogrelí smo se in posušili, drugo jutro pa smo se vrnili. Pravo razdejanje smo našli na mestu, kjer je bilo taborišče. Težko pridobljene zaloge

hrane so šle po zlu. Barake so bile požgane, vse je bilo uničeno. Kaj sedaj? Začeli smo iskati drugo mesto za novo taborišče. Mihov oče se je z vsemi silami trudil, da smo kmalu zgradili nove barake. Moja uboga otroka! Nisem imela odeje, da bi ju pokrila v noči. Pa je prišel visok partizan, v rokah je držal debelo odejo in dejal: »Tovarišica, prinesel sem ti odejo, da boš pokrila otroka, saj vem, da ti je hudo, ker si izgubila moža.« Še danes sem neznanemu tovarišu hvaležna, ker mi je pomagal v stiski.

Kadar obiščem svojo rodno vas, me pot zanese na vaško pokopališče. Tu poleg številnih borcev spi nevzdradno spanje partizanska družina Mihovih iz Babnega polja. Oče, mati, sin Tone in hčerka Marica. Vsi štirje so bili aktivisti. Vse svoje sile in sposobnosti so posvetili boju za zmago ljudske revolucije. Svobodo so še uzrli, potem pa so prehitro omagali.

V živem spominu so mi še vsi. Tone se je že leta 1946 vrnil iz JA kot invalid. Potem je s protezo hodil po vasi. Nekaj let je bil tajnik KLO v Babnem polju. Kmalu pa so stekli njegovi dnevi.

Mihova partizanska družina pa ni izumrla. Iz tujine se je vrnil prvorojenec Janez z družino. Spomin na pokojne Mihove pa je še vedno živ in ne bo zbledel, zakaj stali so kot hrast v viharju v najtežjih dneh naše zgodovine.

Logarčkov Jože

IZ KOLEKTIVA »KOVINOPLASTIKA« LOŽ

Nekaj o plastiki

Malokateri član kolektiva Kovinoplastike Lož se je zavedal, kako pomembno je bilo to, da smo začeli predelavati plastične mase. Kako široke možnosti imamo za predelovanje in kaj vse se da izdelati iz plastike! Plastične mase spodbivajo kovine in se vsak dan bolj uveljavljajo v industriji ali pa v široki potrošnji. Proizvodnja, za katero se je podjetje odločilo, je zahtevala precejšnjega napora posameznikov in celotnega kolektiva.

Danes se našemu obratu plastike lahko čudi strokovnjak ali pa laik, saj smo dosegli take uspehe na tem področju. Lahko rečemo, da je naš primer edinstven v naši deželi, saj smo z lastnimi silami in neomajno voljo do napredka ustvarili pogoje za predelavo plastičnih mas.

Renomeja pri kooperantih in kupcih naših plastičnih izdelkov ni mogoče opisati. Povpraševanje je tolikšno, da so sedanje zmogljivosti polovico premajhne in mora podjetje vsak dan zavračati zahteve potrošnikov, ker ne more prevzeti naročil.

Do sedaj je podjetje predelovalo plastične mase s stroji in

orodjem lastne proizvodnje. Orodje so izdelali domači strokovnjaki, ki so si z organsko rastjo podjetja pridobili strokovno znanje in ga vsak dan uporabljajo v prid podjetja.

Podjetje ne misli ostati na pridobljenih lavorikah, pač pa neprestano išče novih možnosti za povečanje in razširitev proizvodnih sredstev in svojega asortimenta. Korak za nadaljnji napredek pomenita za podjetje uvožena modernejša stroja za predelavo plastičnih mas.

Enega od teh bo plačalo podjetje z lastnimi sredstvi, drugega je izposlovalo podjetje, s katerim delamo v kooperaciji in je namenjena celotna proizvodnja za izvoz.

Poleg navedenega je treba poudariti tudi to, da smo začeli proizvajati tudi predmete iz bakelita. Izdelujemo predvsem predmete večjega formata, ker imamo za to ustrezne težke stiskalnice, ki bodo začele v kratkem obratovati. V delu so tudi načrti za orodje, ki bo težko nad 2 tona.

Čas teče in naše podjetje se razvija. Upamo, da bomo tudi v letu 1963 dosegli veliko.

O embalaži

V našem podjetju je vsak dan bolj potrebna dobra embalaža. Morda vas bo zanimalo, da smo v preteklem letu porabili skoraj 1900 lesenih zabojev različnih velikosti. Seveda pa moramo pri tem upoštevati, da nekatera podjetja vračajo embalažo, da jo ponovno napolnimo, kar zmanjšuje vrednost nabave novih zabojev. Računi kažejo, da se ca. 66 % zabojev vrača na ponovno polnjenje in je bilo torej nabavljenih ca. 34 % novih zabojev, kar je ca. 6500 kosov.

Za nakup embalaže smo morali v preteklem letu odšteti skoraj 13.000.000 dinarjev. Ker pa je taka embalaža težka, smo morali poleg tega odšteti še 30 % vrednosti. To smo porabili za prevoz po železnici ali avtomobilih. Da bi

zmanjšali stroške za nakup, prevoz in vzdrževanje embalaže, smo sklenili uporabljati kartonske ovoje. Prve pošiljke pričakujemo v sredini prvega četrtletja. Namenjena pa je predvsem za embaliranje vseh vrst plastičnih izdelkov ter bergman doz in zaščitnih napetostnih stikal. Zanimiv je podatek, da je kartonska embalaža lažja od lesene najmanj 4 ×, poleg tega pa je tudi skladiščenje mnogo enostavnejše, ker ne potrebuje toliko prostora.

V najkrajšem času mislimo pakirati v kartonske ovojnice vse vrste karnis kot: Snežnik, Loždol, Avala in to v vseh velikostih. S tem bomo prihranili prostor in denar. Trudili se bomo, da bi v bodoče karton uporabili tudi za embaliranje kovinskih izdelkov.

Veseli fantje v Kovinoplastiki

Resnično so veseli, ne pa taki kot smo mi. Veseli so zato, ker nam večkrat zaigrajo kakšno veselo, poskočno melodijo in tako tudi nas spravijo v dobro voljo. Sicer pa ni »Veseli fantje iz Kovinoplastike« njihov uradni naziv.

Obiskal sem jih in jih povprašal o njihovem delu. Šest jih je; torej šeststet. Da pa bo družba popolna in da bi izboljšali svoj program in kvaliteto, so si našli še pevko. Vsi so dopoldne zaposleni na odgovornih delovnih mestih. Fantje igrajo v okviru sindikata Kovinoplastike, ker jim je sindikat omogočil tudi začetek.

Najraje igrajo narodne, pa tudi »šlagerje« jim ne delajo tako velikih težav. Kar lepo število imajo lastnih skladb. Skladatelja sta

France Žnidaršič in Ivo Klavs. Skladbe si priredijo za svojo zasedbo sami, to se pravi, da si sami aranžirajo.

Morda vas zanima, kje vse so že igrali. Gostovali so po vseh krajih naše komune in tudi izven njenih meja. Nekaj časa so bili stalni gostje v Čabru. Nastopili so tudi že na oddajah »Pokaži, kaj znaš« v Ljubljani in v domačem kraju.

Brez vaje se ne pride nikamor, tega se tudi oni zavedajo, zato pridno vadijo. Ker podnevi nimajo časa, se zberejo navadno zvečer in jih je slišati še pozno v noč. Zato se opravičeno jezijo njihove »boljše polovice«, da jih ni nikoli doma. Saj je tudi resnično: zvečer vaje, v nedeljo pa gostovanja.

Mogoče vas zanima . . .

— da v obratu plastičnih mas v Pudobu izdelujejo več vrst fiol za tablete, potrebuje jih farmacevtska industrija;

— da izdelujemo pol ducata različnih vrst raznih specialnih plastičnih stekleničk za potrebe farmacije;

— da bo v začetku februarja seminar za oddelkovodje, na katerem bodo predelali organizacijo proizvodnje in tehnično dokumentacijo;

— da predvidevamo izdelovanje precejšnjega števila artiklov iz plastične mase za široko potrošnjo;

— da je podjetje prispevalo za obdaritev otrok ob Dedku Mrazu 200.000 din, sindikalna podružnica pa 50.000 din;

— da izdelujemo v obratu okovja Lož, livarni Markovec in Babnem polju nad 250 vrst različnih kovinskih izdelkov: gradbeno okovje, pohištveno okovje, razne druge izdelke kakor tudi specialne izdelke po naročilu kupcev;

— da je podjetje naročilo 55 priročnikov »Tablice za metalce«, predvsem za oddelkovodje in orodjarje;

— da je sindikalna podružnica naročila za svoje člane 280 ton premoga za leto 1963;

— da pripravljamo v obratu stikal v Pudobu proizvodnjo zaščitnih napetostnih stikal za potrebe gospodinjstva in industrije;

— da prejema topli obrok med delovnim odmorom že 364 članov kolektiva;

— da proizvajamo inštalaterski material, bergman doze, pipe in uvodnice;

— da je v letu 1962 prišlo v podjetje 111 novih delavcev in odšlo 67 delavcev;

— da je v podjetju zaposlenih 544 delavcev, ki proizvajajo cca 300 različnih artiklov;

— da se bodo udeležili trije člani kolektiva seminarja organizacije priprave dela v Bohinju, ki bo trajal od 11. do 23. februarja;

— da je disciplinska komisija v letu 1962 obravnavala 11 prestopkov, od katerih je tri denarno kaznovala in tri pa odpustila.

Leo Grom zopet v domačem klubu

Na našem področju ima kegljaški šport velike tradicije in je priljubljen pri prebivalstvu. Vsakdo ve, da so kar trije državni reprezentanti z Rakeka. Pomanjkanje denarja je kegljaški klub Rakek spravilo na rob propada, čeprav je bil klub med prvimi v Sloveniji. Dobri tekmovalci so zapustili domači kraj in se vpisali v ljubljanske klube. Tako je to področje zgubilo blesteče zvezde v kegljaškem športu. Nedavno so predstavniki občinskega ljudskega odbora in gospodarskih organizacij sklenili dvigniti ta šport. Služil naj bi za rekreacijo

delovnih kolektivov, saj zares sodi v naše kraje. Najprej bodo zgradili štiristezno kegljišče v Cerknici. Objekt bo postavljen med Brestovo upravno stavbo in restavracijo. Tu bo urejen športno razvedrilni prostor s plavalnim bazenom in baliniščem.

Znani tekmovalci: Leo GROM, Janez HOMOVEC, Zvone KUM so že obljubili, da bodo prestopili k novemu klubu, Grom pravi, da bo kmalu vzgojil ekipo, ki bo lahko nastopala na državnih prvenstvih in se borila za najvidnejša mesta.

MaD

Gostišče v Škocjanu bo odprto 1. maja

Kot na gradnjo vseh objektov je zima močno vplivala tudi na gradnjo gostišča v Rakovem Škocjanu. Objekt bi bil dograjen že koncem lanskega leta, če ne bi nastopila zima skoraj dva meseca prezgodaj. Gostišče je skoraj dograjeno, nedokončana so ostala pleskarska dela in fina montaža. V delu so tudi načrti za ureditev okolice. Poleg objekta bo terasa, ki bo tudi restavracijski prostor, plesišče, balinišče in parkirni prostor. Električna bo napeljana v

Škocjan do konca marca. Pogodbe za opremo restavracije, spalnic in kuhinje ima gostinsko podjetje že narejene. Tako lahko zagotovo računamo, da bo prvega maja gostišče izročeno namenu.

Občinski ljudski odbor misli tudi na izdelavo urbanističnih načrtov za Rakovo kotlino. Tako ne bi bilo težav z določanjem lokacij za nove objekte predvsem weekend hišice, za katere bo tudi predviden prostor.

MaD

Komandir Viktor

Srečal sem ga jeseni 1942 po tisti hudi italijanski ofenzivi, ki je nameravala uničiti partizansko vojsko. Bil sem v drugi četi drugega bataljona Notranjskega odreda. Tedaj smo taboretili v Snežniškem pogorju, blizu znanega studenca pri Otrobovcu. »Kdo je visoki, suhljati človek, ki nosi očala?« sem vprašal svoje soborce. »Ali ga še ne poznaš? To je vendar partizan Viktor, doma iz Loške doline. Pogledj samo njegovo puško! Na njej je pritrjen daljnogled. Vedno ima skrbno očiščeno in podmazano, da se sve- ti kakor sonce. Krogla iz Viktorjeve puške nikdar ne zgreši cilja!« so govorili tovariši.

Bil je pust jesenski dan. Megle so se vlekale nad dolinami. Stiskali smo se v kotlini in se pogovarjali o tem, če bomo tudi mi morali zapustiti snežniške gozdove in oditi v druge kraje, kot so pred nami že odšli na Primorsko borci Loškega odreda. Bili smo tudi pošteni lačni, saj že več dni nismo zaužili ničesar toplega. Pa je prišel od nekod partizan Viktor in se nam pridružil. »Ste lačni, kaj?« je dejal in se zvito nasmehnil. »Seveda smo, saj že nekaj dni nismo ničesar toplega jedli!« No, počakajte malo.« Zavil je v globino gozda. Čakali smo in si greti roke nad žerjavico. Čez kako uro je nekje v bližini počil strel. Kmalu nato se je vrnil Viktor in ukazal z zadovoljnim nasmehom: »Trije naj gredo z mano, da bodo pomagali nositi!« Kmalu je ležal v taborišču jelen z dolgimi rogovi.

Ni minilo dolgo in že je vrelo meso v kotličkih. Potašili smo si lakoto. Z Viktorjem sta bila v partizanih tudi njegova žena in nedoletni sinko. Neka dne, ko smo se po dolgem in utrujajočem pohodu vrnili v taborišče, me je obiskal Viktorjev sinko. »Si ti partizan Logarček, doma iz Babnega polja?« je hotel vedeti. »Sem, toda zakaj to vprašuješ?« sem odvrnil. »Veš, moj očka je imenovan za komandirja čete, ti pa za komisarja. Oba bosta vodila drugo četo in prepričan sem, da se bosta tudi dobro razumela.« je dejal in se vrnil v barako, kjer se je s šivanjem ukvarjala njegova mati.

Res je bilo tako. Oba z Viktorjem sva bila poklicana v štab bataljona, da se seznaniva z novimi dolžnostmi. S komandirjem Viktorjem sva se spoprijateljila in postala zelo dobra bojna tovariša. Noč za nočjo smo hodili v akcije. Napadali smo utrjene belogardistične postojanke, postavljali zasede, patroljirali, rekvizirali pri naših nasprotnikih in podobno. Viktor je bil sposoben komandir. Vendar je hladnokrvno, trezno in premišljeno ukrepal. Bil je redkobeseden. Zdel se mi je kot nekak Špartanec, ki se trudi, da bi z malo besedami veliko povedal. V četi so ga vsi zelo cenili in spoštovali.

V Snežniškem pogorju nismo ostali. Krenili smo v druge kraje. Za »slovo« smo pred odhodom še demonstrativno na-

padli belogradistično postojanko Pudob v Loški dolini. Temu so sledile akcije na območju Loškega potoka, Bloške planote in Mokreca.

Za božič 1942 je Šerčerjeva brigada napadla utrjeno belogardistično postojanko Runarsko na Bloški planoti. V tej akciji je sodelovala tudi naša enota. Jaz sem bil v zasedi, Viktor pa je sodeloval pri akciji. Bila je mrzla decembrska noč. Burja je zavijala okrog vogalov, na Runarskem so pokale puške, regljale strojnice. Vmes so se čule eksplozije ročnih bomb. Daleč naokrog si videl ognjeni sij. Zgodaj zjutraj sem srečal komandirja Viktorja v neki kotanji. Tu je bilo tudi nekaj naših ranjen- cev. »Nismo povsem uspeli,« je govoril in si drgnil premrle ude. Potem je nekdo pripomnil: »Viktor, ti si jih precej poslal na »oni svet«. Kdor je pomolil glavo iz obzidja, ne bo več služil v protikomunistični milici (MVAC).« Viktor se je samo smehljal in zadovoljen začel čistiti daljnogled pri puški. »Ti vražji zaslepljenci, kdaj se bodo spametovali, verjetno nikdar. O, če bi mi imeli težko orožje, bi ta postojanka bila popolnoma uničena pa tudi druge na Notranjskem in Dolenjskem,« je menil komandir Viktor.

Dolga kolona borcev je zapustila zborna mesto. Nosili smo ranjence. Po nekaj urnem pohodu smo se ustavili in se razmestili v zaselkih Petrinci, Kržeti, Janeži in drugod. Naša edinica se je ustavila v vasi in čakala, da smo ji določili mesto za počitek. Z Viktorjem sva odprla neki skedenj, poln sena.« Tu se bodo lahko vsi odpočili,« sva strinjala. »Pokliči borce, naj pridejo semkaj, da se odpočijejo, jaz pa bomo uredil glede straže,« je dejal. »Druga četa, zbor!« sem zaklical. Tedaj je prišla pred skedenj starejša ženska, lastnica gospodarskega poslopja. Slišala je, kaj sva govorila. »Kaj, cela četa bo spala na našem skednju, vse seno nam boste pokvarili!« je vpila. Potem pa je iznenada postala radovedna. »Koliko pa vas je v četi? Od kod ste prišli? Ste vsi oboroženi? Boste dolgo ostali tu?« Mati, zakaj pa to sprašujete!« je rezko dejal Viktor. »Morda vam je gospod župnik naročil, da ga obvestite, če so k vam prišli partizani, koliko jih je in kako so oboroženi.«

Ženska je prebledela in hitela zatrjevati: »Oh, nič, nič mi ni bilo naročeno, jaz sem kar tako vprašala o teh stvareh!«

Z Viktorjem dolgo nisva mogla zaspati. »Boš videl, da bo kmalu zaropotalo. V teh vaseh je mnogo belogardističnih družin. Prav gotovo jim bo na nek način uspelo sporočiti najbližji italijanski in belogardistični postojanki, da se zadržujemo tukaj,« je govoril Viktor.

Dan in noč sta minila v miru. Potem pa so Italijani s topništom začeli obstreljevati naše položaje. Granata je pri- letela v hišo, v kateri je bil

štab brigade. Drobec topovske granate je končal življenje komisarju Prleku. Zapustili smo te zaselke in krenili na Travnogoro.

Z Viktorjem sva se ločila. Bil sem imenovan za namestnika bataljonskega komisarja in naš bataljon je bil določen, da se priključi Dolomitskemu odredu. Viktorja sem spet srečal po zlomu fašistične Italije. Bil je na komandi mesta Stari trg, kasneje pa so ga določili v komando mesta Velike Lašče. V letu 1944 sem povprašal po njem in izvedel:

»Viktorja ni več. Sovražnik je iznenana napadel komando mesta, ki je bila razmeščena v naselju Mački blizu Roba. Borci so se hrabro branili, to-

da sovražnik je bil v premoči. Viktor je storil vse. Bil je hudo ranjen in je z zadnjimi močmi streljal in podiral napadalce. S poslednjimi napori se je plazil dalje, proč iz obroč. Se je imel toliko moči, da je z rokami zakril zemljo in vanjo položil zaupne dokumente. Med njimi razpoznavne znake, določene od komande vojnega področja. Zravnal je zemljo in se spet plazil naprej. Spet strel in Viktor je izdihnil.«

V mojem srcu pa je ostal svetel spomin na komandirja Viktorja, na padlega partizanskega junaka iz Loške doline, ki je daroval svoje dragoceno življenje za našo svobodo.

Logarčkov Jože

Utrinki z Rakeka

Tujec, ki skozi zamrznjeno šipo vlaka prebira napis na postaji, brezbrizno zmigne z rameni nad čudnim imenom. Spominja na raka, ampak saj vode ni nikjer videti... Vlak se strese in drugačni prizori zaposlijo tujčeve misli.

Rakek je zemljepisno na robu občine. Toda to ni posebno važno. Leži na pobočju hriba Srnjak. To je pa že važnejše, ker tistim, ki stanujejo pri vznožju,

teče voda dalj časa kot onim zgoraj. Tisti imajo v zameno višinski zrak in hrup vlakov.

Žal še ni bilo zgodovinarja, ki bi kaj povedal o preteklosti tega kraja. Naši spomini segajo neka-ko tja do časov »furmanstva«. Nekateri trdijo, da se Rakek danes ne razvija posebno hitro. Pravijo, da je bila železniška postaja (na železnico smo sploh ponosni) pred tridesetimi leti
(Konec na 8. strani)

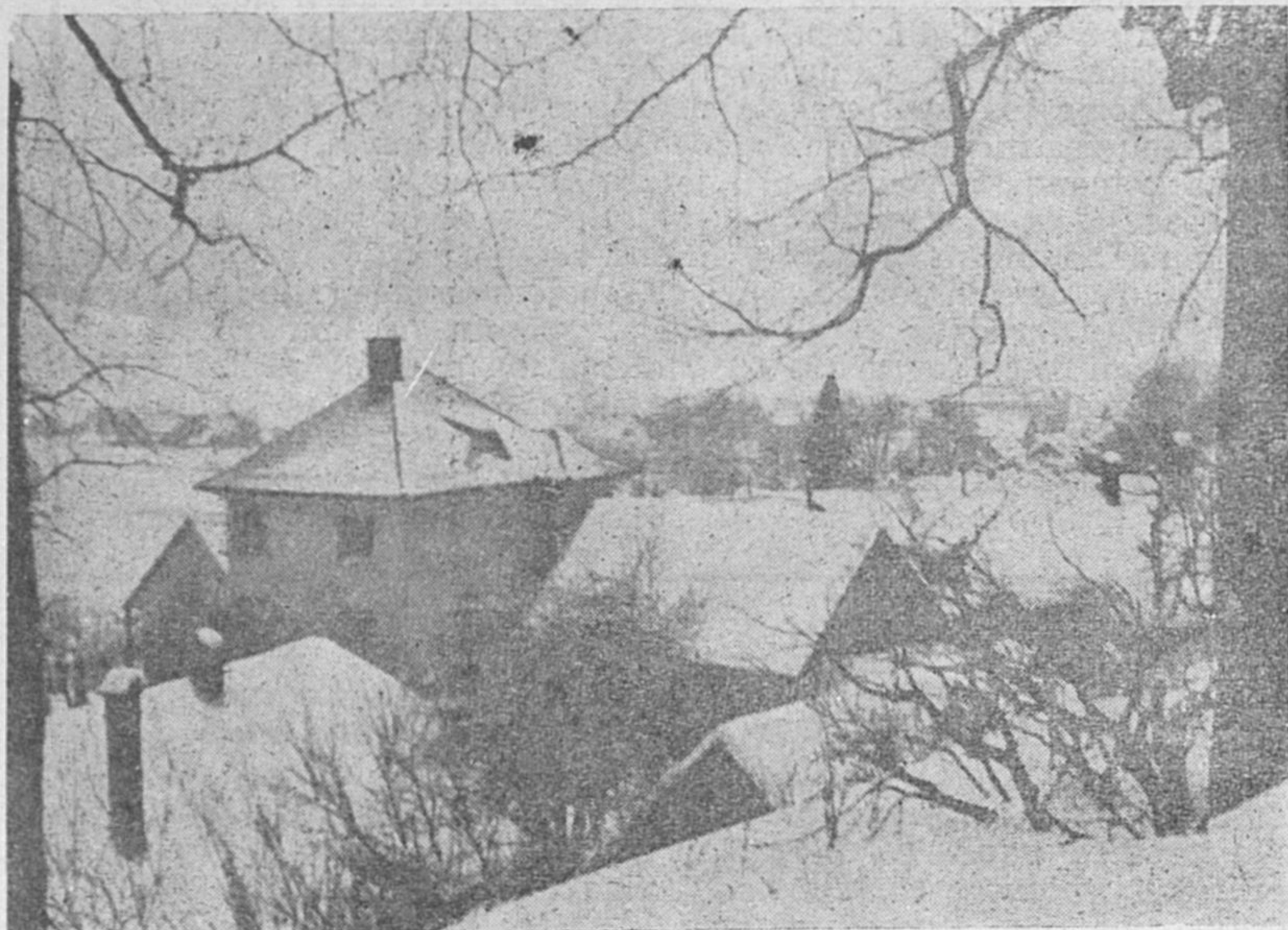

Sam Rakek sicer ni poznan po kakih večjih zanimivostih. Le tu pa tam bi lahko napravili take in podobne fotografije. Rakovčani so se sicer že privadili na ta znak. Kar škoda se jim zdi, da ni padlo toliko snega, da bi pobelil tudi njegovo črno obličje. Sicer pa, dragi bralci, kdor ugane kaj predstavlja znak, ki smo ga posneli pred pošto na Rakeku, naj to takoj sporoči pristojnim organom ObLO Cerknica, da bodo vedeli s katerim ga lahko zamenjajo

Utrinki z Rakeka

(Nadaljevanje s 7. strani)
večja kot je danes. Pa tudi glav-
na cesta, da je imela tedaj manj
'ukenj kot jih bo imela letos spo-

mladi. Glede na svojo tradicijo
(oh, zlati obmejni časi!) in vse
ostalo, smo skoro vsi Rakovčani
prepričani, da bi bilo pravičnejše

Košček raztresenega Rakeka

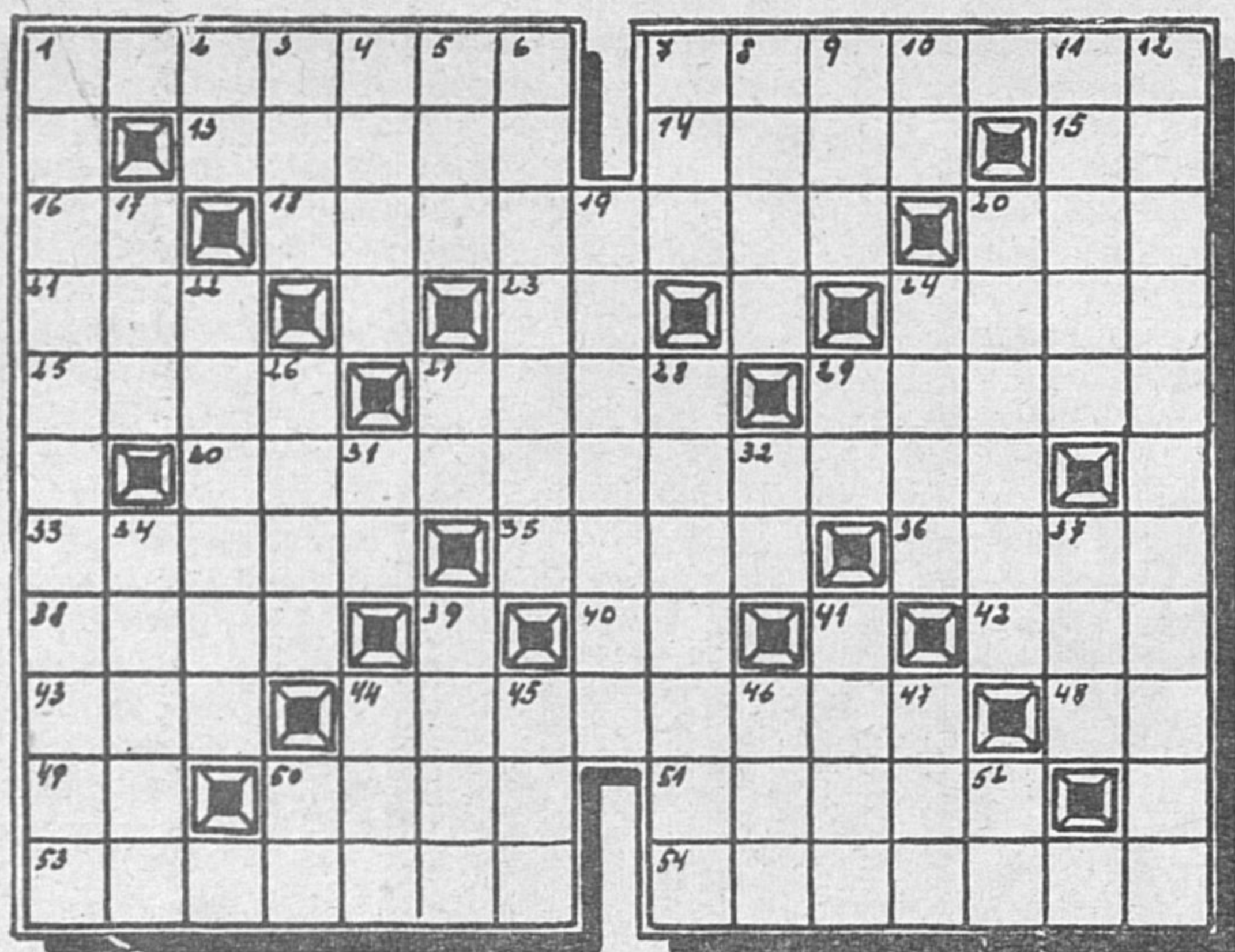
ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V letu 1962 se je na področju
občine rodilo 250 otrok, in sicer:
118 moških in 132 žensk. Umrlo je
118 oseb, od tega 57 moških in
61 žensk. Poročilo se je 128 parov,
od tega je bilo na matičnih ura-

dih v občini 92 porok in v Ljub-
ljani 36 porok. Poleg teh so bili
sklenjeni trije zakoni po poobla-
ščencu. Naravni prirastek prebi-
valstva ostaja približno enak, ker
je še vedno velika fluktuacija.

TaF

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. kraj na No-
tranjskem, 7. bodičasta rastlina,
13. vesoljno opustošenje, 14. iz-
meček, 15. 6. in 13. črka abecede,
16. kratica za račun, 18. francoski
pisatelj, 20. podzemna žival, 21.
prebivalec bratske republike, 23.
kemični znak za aluminij, 24.
vzdevek nekdanjega italijanskega
diktatorja, 25. žabji glas, 27. ljub-
kavalno ime za sorodnika, 29.
drevesni škodljivec, 30. prvoborec
Cerknice, 33. žensko ime, 35. ne-
določni zaimek, 36. žensko ime,
38. opis, 40. glasbena nota, 42.
ženski glas, 43. električna struja,
44. slovenski pisatelj (basni), 48.
enaka samoglasnika, 49. kemični
znak za američij, 50. žensko ime,
51. igra s kartami, 52. hiter, na-
gel, deroč, 54. sosednja dežela.

NAVPIČ.: 1. področje Hrvaške
ki meji na našo občino, 2. začet-
nici imena in priimka znanega
ameriškega filmskega igralca (Jez
na Pacifiku), 3. pasji lajež, 4.
osamljena vasica sredi Cerkni-

škega jezera, 5. domača žival, 6.
železnik, 7. veznik, 8. igralna kar-
ta, 9. rimski pozdrav, 10. kemični
znak za kalcij, 11. ljubkovnalno
žensko ime, 12. odločitev med
dvojim, 17. mali zajedalec, 19.
rusko moško ime, 20. okrogla
streha, 22. skupno ime za dežele
ob Baltičkem morju, 24. partizan-
sko ime legendarnega narodnega
heroja z Blok, 26. tečaj, 27. 1. in
23. črka abecede, 28. grdo govo-
riti, 29. avtomobilski znak za Kra-
ljevo, 31. pritrdilnica, 32. kratica
za ameriški izraz »že v redu«
(okay), 34. vonj, duh, 37. tovarna
lesnih izdelkov na Notranjskem.
39. notranjski pisatelj, 41. prepri-
čevanje v neko stvar, 44. moško
ime, 45. industrijska rastlina, 46.
električna merska enota, 47. kraj
na Primorskem, 50. osebni za-
imek, 52. veznik. LT

Med izžrebane reševalce bomo
razdelili tri denarne nagrade po
1000 din. Rok za dostavo izpol-
njenih križank je 15. februar.

in sploh mnogo bolje, če bi bil
Rakek središče občine (namreč
bolje — za Rakek).

Mnoge stare hiše bi morda za-
vedle koga na misel, da je Ra-
kek preživel vojno brez večjih
izgub. Pa ni tako. Morda so bila
tista leta najtežja v zgodovini
Rakeka, gotovo pa so bila naj-
slavnejša. Stevilna imena v mar-
morju na spomeniku strmiijo v
gole veje nad seboj.

Dnevi na Rakeku umirjeno pol-
zijo v preteklost. Redkokdaj se
zgodí kaj razburljivega. Oprav-
ljamo radi, pa smo zadnji čas v
zadregi, ker ni nič posebno za-
nimivega. Vse je že staro in ob-
jedeno. Prevarani soprogi, ko-
ruzni zakoni, izgube devištev —
vse, prav vse je že »strokovno«
obdelano. Zato ni nič čudnega in
v taki suši celo docela opravič-
ljivo, če si kdaj kdo tudi izmisli
kakšno zares »slastno« novico.
Pravijo, da če bi na Rakeku pre-
nehali prodajati črno kavo, bi
bilo tudi opravljanja mnogo
manj...

V kulturni dejavnosti so zlasti
časi že daleč v preteklosti. Ne-
koč: dramske premiere, reprize,
publika, navdušenje... Danes pa
priredi prosvetno društvo že več
veselic kot drugih prireditev. Ve-
selice pa na Rakeku vedno uspe-
jo. Tja pridejo vedno tri vrste
ljudi: tisti, ki plešejo, tisti, ki pi-

jejo in tisti, ki vse to opazujejo,
da bodo imeli naslednji dan kaj
govoriti. Vsi pa se zabavamo in
to je konec koncev edino važno,
ali ne?

Tudi športu so se naši pred-
niki bolj posvečali. Športni ob-
jekti vidno propadajo. Strelska
koča v Delah s svojo preluknja-
no streho niti zaljubljenec ne
nudi več ugodnega zatočišča. De-
narja ni... Ali pa idealizma? Pa
kaj bi, imamo pa preteklost bo-
gato, ki je drugi nimajo!

Ko se sonce spusti nad Pla-
nino in dobijo lipe na postaji
dolge sence, je na Rakeku naj-
lepše. Vozači iz Ljubljane in Po-
stojne so se vrnili domov, avto-
busi so odpeljali in vsepovsod
je mir. Le včasih se zaziblje v
zraku pisk lokomotive in vlak,
ki pa vznemiri samo še promet-
nika.

Pred postajo dekletca s poldru-
gim desetletjem čakajo prvo lju-
bezen. Luči v Škocjanovem bife-
ju vabijo. Imajo gramofon in
dobro vino, ki ga še nismo vaje-
ni. Harmonika v glasbeni šoli
boječe kliče otroke Pireja. Sa-
moten lepak na slaščičarni vabi
na mladinski ples. Telovadnica je
prižgala luč. Žogica za namizni
tenis bo rezala mrzli zrak...

Zvečer bo kino. Ker ni na spo-
redu Prodajalka vijolic, bo dvo-
rana skoraj prazna. Dane Mazi

Devize na cesti. Preko Rakeka se razvija že leta vsakodneven tran-
zitivni promet pitanih govedi. Tudi hladni januarski dnevi niso
mogli zaustaviti donosne kupčije za kmetovalce in družbo

KINO

KINO CERKNICA: 2. februarja
ob 19.30 in 3. februarja ob 17.30
romunski film NA VALOVH
DONAVE, 3. februarja ob 10,
15. in 20. uri francoski barvni
CS film MEČ MAŠČEVANJA,
7. februarja ob 19.30 francoski
film NE POKOPIVA SE V
NEDELJO, 9. februarja ob 19.30
in 10. februarja ob 17.30 sov-
jetski film ISKANJE AVRIKE,
10. februarja ob 10., 15. in 20.
uri italijanski barvni CS film
TEROR BARBAROV, 14. febru-
arja ob 19.30 uri italijanski film
NOČ, 16. februarja ob 19.30 uri
in 17. februarja ob 10. in 17.30
uri sovjetski film TIGRI PO-
TUJEJO, 17. februarja ob 15.
in 20. uri ameriški barvni CS
film PLAVI ANGEL, 21. febru-
arja ob 19.30 uri italijanski film
DEKLE S KOVČKOM, 23. fe-
bruarja ob 19.30 uri in 24. fe-
bruarja ob 10. in 17.30 uri an-
gleški film SOS PACIFIK, 24.
februarja ob 10. in 17.30 uri

francoski barvni CS film BA-
BETTE GRE V VOJNO, 28. fe-
bruarja ob 19.30 uri jugoslo-
vanski CS film ABECEDA
STRAHA.

KINO STARI TRG: 2.—3. febru-
arja angleški barvni CS film
»BEATRICA ČENCI«, 6. febru-
arja jugoslovanski film »PLES
V DEŽJU«, 9.—10. februarja
ameriški barvni CS film »VO-
ZOVI NA ZAHOD«, 13. febru-
arja ameriški barni film »PO-
VABILO NA PLES«, 16.—17.
februarja slovenski film »VE-
SELICA«, 20. februarja romun-
ski film »OPROSTITUTE, NA-
PAČNA ZVEZA«, 23.—24. fe-
bruarja amer. barvni CS film
»MOŽ, KI GA NIKOLI NI BI-
LO«, 27. februarja amer. film
»POLKOVNIK IN JAZ«.

Predstave: v sredo in soboto ob
19. uri, v nedeljo ob 15. in 19.
uri